

AABO IDILE

Iwe itcsona

Dépot Légal 8521 du 17/11/2017
Bibliothèque Nationale 4è trimestre
ISBN 995-99919-1-439-1-8

COMITÉ DE RÉDACTION

Tribunal pour enfants de Porto-Novo
YEHOUEOU Antoine, Juge des enfants

CIPCRE
AGWU Aude, Juriste

ESGB/La Passerelle
ADIHOU Aimé, Médiateur
AKPLOGAN Laetitia, Coordonnatrice du Projet
HOUSSOU Samuel, Directeur Exécutif

KINDERRECHTE AFRIKA e.V.
MUNSCH Elisabeth, Chargée des Projets
ZUG Katja, Juriste

Òrò akóso

ESGB/La passerelle ni ajo orile ede Benin kan tikò lówá ijéba ijéba ninu ti n shishé fun idaabo bo awon ɔmode lati ɔdun egbáá odin mèta (1997) kpaakpaa awon ɔmɔbinrin ti wón wa ninu ishoro lati bojuto wón ati lati mu wón si idile alayó, ilewe tabi ikóshé.

KINDERRECHTE AFRIKA e.V. Droits des enfants Afrique jé ajo ilé jamani ati olugbawó ajo ESGB lati ɔdun egbaa lé mokonla (2011). Lati ɔdun 20 sèhin ni ó ti n sheto kpelu awon olugbawó re ní ilé Afrika lati daabo bo awon ɔmode ti o wa ni ishoro ati lati jé ki wón le jérè etó wón.

Ishé awon ajo mejéji yi n kó ikpa kpataki ninu akitiyan awon egbé idaabobo awon ɔmode nikpa imushé etó ni akpaakpó ni idile, awujó, nile ishé ijéba (awon ile

ishé ijéba ti n bojutó ɔrò idile, ...), awon oludari ilu ati esin (igbimó aabo awon ɔmode ni adugbo, ...), awon egbe ɔmo ilu rere (ONG) ati awon onirohin.

Igbeyawo ile ɔba ko fi bée wókpó lorilé ede Benin. Ti iyakpa ba de laarin tókó tiyawo, nshe ni kii sí abojuto kan kpato lori etó awon ɔmo nitori aisi idile alayó kan fun wón. Ókpó ewu ni i wu iru awon ɔmo bée. Awon obi na ko mo ojushe wón lori awon ɔmo wón. Ti iyakpa ba de laarin tókó tiyawo, ɔkan ninu awon obi ni i gba awon ɔmo dani. Eni yi kii si i fún wón ni ife tabi ɛkó tó, awon ɔmo na kii si ba obi keji tan mo.

Ni ida miiran, ɔkpó ɔ awon eniyan ni ko mo nikpa ofin lori etó awon ɔmode ti o jade ni oshu ke-

jila ɔdun 2015, kpaakpaa juls awon ajo tabi ile ishe ijɔba ati aladani ti n ja fun aabo awon ɔmode. O she kpataki lati shalaye fun awon ara ilu nikpa ofin naa. Awon ile ishe ijɔba ninu awon ikpinlè wan a ko fi bɛɛ mo nikpa ofin tuntun yi. Awon egbe ɔmo ilu rere nife lati ran awon ɔmo ti wɔn wa ninu iya lɔwɔ, shugbon imo ati irin ishe din si awon naa.

Idi niyi tí a ni lati gbe oriyin fun ajo ESGB/ La parsserelle fun akitiyan tí ó n she kpelu awon olugbowo re KIRA ati ile ishe ijɔba ilé jamani ti o da lori ajoshekpo ati idagbasoke (BMZ) lati ara eto nikpa ojushe awon obi ati aabo awon ɔmo ati idile tí wɔn wan ninu ija ní ikpínlè Ouémé.

Lati daabo bo awon ɔmo, a ni lati kó awon idile ati awon ara abule nikpa awon liana ofin ti yio mu wɔn tele awon eto awon ɔmo ati ojushe wɔn lori

awon ɔmo ki awon ɔmo lee gbe igbe aye alayo. Eleyi she kpataki fun orilè ede ti n sheto igbe aye alalaafia fun awon ɔmo ilu. Mimu awon eto awon ɔmo she tun kù bí ishoró nlá kan ni orilè ede Bénin. Awon eniyan n gbiyanju lati daabo bo eto awon alailagbara. Iwe itɔsona yi je akojo awon ofin, ti a she lati kó awon ara ilu ni awon ofin.

Ireti mi ni kpe ki iwe yi dele ko doko ki o si so eso rere ki ete aabo ti ó kpeye lee di ododo ni awon abule wa lorile ede Bénin.

**Madame Roubatou ALLASSANE ALI,
Oludari eto idile ni ikpinlè Ouémé/Plateau**

Atε àkóónú

Òrò àkoso	5
Ikpile	8
Ori I : Igbeyawo ati awon ojushe re	10
Ori II : Oku ti o so ɔmo kpo mo obi	13
Ikpín 1 : ɔmo bibi ninu igbeyawo	13
Ikpín 2 : ɔmo bibi laisi igbeyawo	15
Ori III : Ojushe awon obi	16
Ikpín 1 : Awon eto ɔmo	16
Ikpín 2 : Ashe obi lori ɔmo	17
Ikpele 1 : Alaye lori ashe obi	17
Ikpele 2 : Lilo ashé obi lori ɔmo	20
Ikpele 3 : Ashe obi ninu abojuto ohun ini ɔmo	22
Ori IV: Ikpinya	24
Ori V : Aishe ojushe loriawon ɔmo	27
Ikpín 1 : Awon ibawi	27
Ikpín 2 : Awon liana	33
Ikpele 1 : Adajo awon ɔmode	33
Ikpele 2 : Ilana ikperejo	34
Ikpele 3 : Awon ilana ibawi	36
Ikpari	37

IKPILÉ

Iwe yi je akojo awon ofin ati itosona atatà ti o fe she atileyin fun imushe awon ofin lori ojushe awon obi ati aabo awon ɔmo. O je irin ishe kan lwo awon oshishé aabo awon ɔmo (awon oshoju ijoba ni awon ikpinle, tabi ashiwaju kan) ti gbodó kó awon ara ilu ni awon ofin naa. Iwe yi je shishe lati ɔwo ajo ESGB La passerelle ati awon olugbowo re kpelu atileyin ajo Kinderrechte Afrika e. V. Sakaani

Awon iwe ti n so nikpa igbe aye eniyan ko fi bëe loju lori ile ede Bénin. Akiyesi ni kpe ɔkpo igbeyawo ni ko waye niwaju ofin, atikpe a kii she akosile ɔkpo awon ɔmo ti a n bi lati fun wón ni anfaani lati ni iwe ibi. Eniyan mewa kpere ni i she igbeyawo niwaju ofin lori eniyan ɔgoru, awon ɛni ti o kó ɛhin da igbeyawo niwaju ofin. Idi ti o fi shoro lati ri okodoro irohin gba lori igbeyawo niyen. Aini imo to nikpa awon ofin ati aifé gba awon ilana ofin lori igbeyawo wole ni i she okunfa irun nkan bëe. Aini imo to yi si dá lori eto awon ɔmo ati ojushe awon obi lori wón.

Lati ara ishe iwadi kan tí ESGB La passerelle she gba ile ishe re ti o da lori ofin fi han kedere kpe idile

aadórun ninu ɔgɔrun ni o wa ninu ija. Awon obi n bara wón ja, wón kpariwo lori ara wón nishoju awon ɔmo. Awon ɔmo nitorí kpe wón fe lati maa ri irun awon nkan bëe, nshe ni wón ti ara wón mo yara tabi ki wón sa kuro nile ki wón di ero oju ɔna. Ti iru awon ija bëe ko ba tete kpari laarin awon obi, nshe nii mu awon obi yakpa lairo ti awon ɔmo. Iyakpa awon obi n so awon ɔmo di alainife ati alaini ohunkohun.

Iru awon ɔmo ti awon obi wón fi ija yakpa bëe ti n kpele sii. Ominu nkó awon ɔmo, wón si n da ara wón lebi. Wón nidi aabo ati ifidaniloju lati mo ohun ti wón lee she : ɔdo tani wón yio lo gbe ? Igba wo ni wón yio maa ri awon obi wón ? Talo fée kuro nile ? She iyakpa yio waye larin awon arakunrin tabi arabinrin re ni ? Awon ibere aigbesi yi n ba ɔmo lerun sii, eleyi ti awon obi kpaakpaa alara ko lee mo nitorí wón wa ninu wahala ija wón. Awon ɔmo a bëre si kanra tabi ki wón dinu. Awon ɔmo ko tu ni lee shishe ni ilewe bi o she ye mo, awon kan a bëre si berun ati sun, awon miiran a sa kuro nile di ɔmo ita tabi ɔja...

Lori eto ero gbohungbohun tí ESGB La Passerelle she, erekpa awon idile ti o wa nija ni won kpe lati so ishoro won. Abojuto awon ɔmo, kiko lati ɔwo erekpa ki iyawo shishɛ, iwa kpa laarin tokó tiyawo ni awon ishoro ti won mènuba krukro.

Awon iforoworò ti won she fi han kedere kpe awon obi ko mo ojushe won lati lee she lori awon ɔmo.

Ikpasshe fun iyakpa tokó tiyawo n saba waye lati ɔwo erekpa ni ibamu kpelu asha ibile tí o ka erekpa si olori ebi. Won ko tie rò kpe awon obi mejeeji lo ni ashé. Nshe ni awon iya ɔmo ni i saba fi ile ati awon ɔmo sile. Ti o ba je kpe baba ɔmo ni o file sile, iya nikán ni i roru awon ɔmo. Baba won n yɔwo kuro ninu re kpatakpara ni.

Ishelé buruku yi n lagbara sii, idi re ni ESGB La Passerelle ati awon olugbowo re ri kpe o she kpataki she alaye lori awon ofin ti o so nikpa re. Ofin eda zniyan ati idile (ofin n°2002-07 ti ojumo 24 oshu kejø odun 2004 lori eda eniyan ati idile) ati ofin lori awon ɔmçde (ofin n°2015-08 ti ojumo 8 oshu kejila odun 2015) n fesi kedere lori ishelé yi, won si kpese ibawi ti o ye fun enikeni ti o ba te awon ofin naa mole.

Okpo aféhinti ni awon ofin mejeeji wonyen je fun iwe yi. Ofin lori eto awon ɔmo gégébi won she alaye re ninu CDE ati awon ojushe ti o wa ninu CADBE wa ni ibamu kpelu won. Igbimo ishé yi ko mènuba awon ofin ikéhin wonyi lati mu iwe yi roru ni kika fun awon eniyan.

Ori I : Igbeyawo ati awon ojushe re

Koko alaye : Ohun tí ofin so

Tí okunrin ati obinrin ba férán ara wón ti won si fè jo gbe, wón le ló fi ówó siwe lódo olori ijóba ibile tabi olori agbe won. Ohun ni a n kpe ni igbeyawo niwaju ofin tabi igbeyawo ile oba. Irun igbeyawo bésé kpaa láshé ki tókó tiyawo bówó funrawón. Wón ko gbódo tan ara wón je Wón gbódo kplexukpo fi kó awon ómọ. Awon mejeeji ni o gbódo kokpa ninu inawo idile. Ti enikan laarin wón ba ko lati kokpa ninu inawo idile, eni keji le ló gbawe nile ejó nla lati muu kokpa ninu bukata idile

Tókó tiyawo ni lati jɔ yan adugbo tabi ile ti wón fè lati gbe ni. Shugbón ti wón ko ba gbó ara wón ye, ɔkó iyawo ni ashé lati toka ile ibi tí ɛbi naa yio gbe. Shugbón tí iyawo ba rò kpe ile tí ɔkó oun yan naa lewu fun oun ati fun awon ómọ ti oun, , ile ejó nla lee gbaa laye lati ló gbe ni ile miiran.

Okó tabi iyawo lee she irufe ishé ti o wu wón.

AWA ALAYE :

Irufé igbeyawo meji lo wa lorilé ede Bénin : igbeyawo ti a she niwaju awon olori ilu ati igbeyawo ti ko da lori ofin ajogbe kan kpato. Irufé igbeyawo ti ko joko lori ofin naa lo wókpó julorilé ede Bénin.

A tun maa ri igbeyawo ibile ti okpo awon ara ilu she. A ko ka iru igbeyawo yi kun gege bi igbeyawo ti a she niwaju ofin. Nidi eyi, ko ni ashé kan ni ɔna ofin ko si le daabo bo ɔmò idile kannkan. Ti enikan laarin tokó tiyawo ba she alaisi, ishoro nshéle nikpa igbani awon ɔmò tabi lori ṡo ogun jijé. N maa waye kpe ki a du eni keji ti no wa laye ni etó rε.

Ofin gba wa laaye ki a she idana niwon ba fun εbi iyawo (Ese 142 CPF).

Igbeyawo ka ɔkɔ ati iyawo si bi olugbawo meji ti wón wa dògba dògba. Lootó ɔkɔ ni olori εbi, shugbón ko ni ashé kan kója ti iyawo Shugbón lorilé ede Bénin, okpo awon obinrin ni a fi oju ɔmòde tabi nkan lásán wò. Okunrin tun ku o lagbara. Igba miiran ewé, awon ohun ini tí obinrin kpaakpaa fi owo ara ré rà kii tun she tire mo. Ilosi ɔkpo awon idile leni ni o lodi kpatakata si ofin.

Igbeyawo kpèlu obinrin kan shosho ni ofin gba laaye lorilé ede Bénin (Ese 143 CPF).

Bí ó tile je kpe ofin kó igbeyawo kpèlu aya kpukpo,oun lo wókpó julorilé.

Tokó tiyawo ni o ni lati maa kokpa ninu inawo ile, shugbón ko ri be ni ododo. Ṣo bukata idile gbibgo n fa ija wa lókpó igba. Okpo awon obinrin ni n rò kpé ojushe ɔkɔ ni lati ma gbo gbogbo bukata idile. Ni sakani miiran, iyawo nikán ni n là kákà lati toju awon ɔmò. Ni awon idile alaya kpukpo, awon iya ɔmò ni saba gbo inawo awon ɔmò.

Ti enikan ba kó lati kokpa ninu inawo ile, nshe ni eni n saba faramo o tabi ki o ba a ki wón gbo ara wón yé.

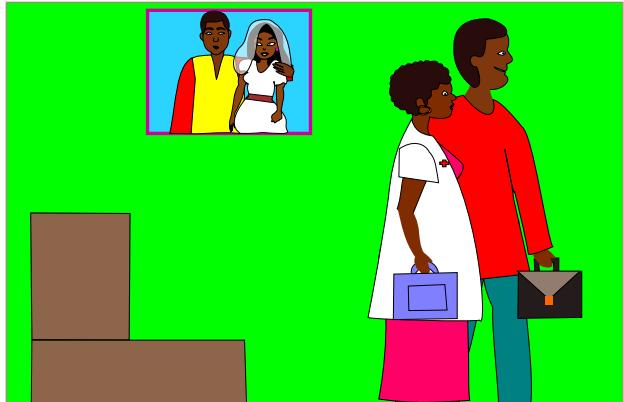
Awɔn Imoran fun ishe :

♦Koni lori kpataki ig-beyawo niwaju ofin, idogba laarin erek ati ejegbe bukata idile.

♦Koni lori akponle tabi iyi tí awon erekunrin ni lati fun awon obinrin, kí won ma tún fi oju emode tabi nakan lasan wò won mo.

♦ki a maa ran gbogbo awon erekun si ilewe laisi iyato laarin emochunrin ati emobinrin.

♦Sheto ilaja fun awon idile ti o wa ninu ishoro ija nik-pa wiwa ona ikpari ija tí ó kóxé sile ci lai

Ori II : Oku ti o ss o m o k p c k p e l u o b i

Ikpin1 : Omo ti a bi ninu
igbeyawo iwaju ofin

Koko ərə : ohun ti ofin ss

Omo ti əko ati iyawo ba bi Iehin ti won ti towə bəwe niwaju olori agbegbe tabi olori ijoba ibile, ofin mo iru əmo bəe Bakan na ni ofin mo əmo ti a bi shiwaju igbeyawo. Iru awon mejeeji wənyi yio gba iwe ibi won ninu eyi ti a ko oruko idile baba won si. Iwe ibi ni i fi baba əmo han. O lee waye kpe əko iyawo so kpe əmo kan kii she ti oun. Ti o ba she alaye daadaa lori idi ti o fi ss iru əro bəe, o le jare ofin. Ti iyakpa ba ti wà laarin əko ati iyawo, ti iyawo ba wa bimo ileyin 300 ɔjɔ ti won ti ko ara wən, əko naa ko lee gba iru əmo bəe. Ti iyawo ba ti wonu oyun bayi niwən oshu məta akoko ni əko re gbədə ti lo sile ishe ijoba ibile tabi ti agbegbe lati she awon iwe kpe oyun ti oun ni. Ti əko ko ba she bəe, ti a ba bimo naa, oruko iya re ni o gbədə jé.

AWON ALAYE :

Awon ofin CE ati CPF ni won ka ɔmo ti a bi ninu igbeyawo kun bi ɔmo atata. Oruko baba ni ɔmo ti a bi ninu igbeyawo n jé.

Esse 141 ofin CE mu ishoror die dani nitori o shee ni dandan kpe qui ɔkunrin ti o fun obinrin loyun ko lo jéwo re niwaju awon oludari ki oshu keta to kpari. Ti ko ba ri bëe, oruko iya re ni ɔmo naa yio je ti a ba bii. Iro ashofin ni lati dëkun ija emi ni mo lomo iwo ko lo lomo ti o le wa shele bi o tile je kpe ofin igbeyawo ti so tokô tiyawo kpo.

Ninu ireti awon ikpinnu imulo akpakpo awon ilana CE, orile ede Bénin n gbaradi lati mu won she.

Iwe idanimo ni ɔmo ilu ni a nlo lati she iwe ibi fun ɔmo tabi ikpinnu adajo kan ti a ko ba tete lo she akosile oruko ɔmo niwon ojo 21 ti a ti bii.

AWON IMORAN FUN ISHE :

♦ *Gba awon obi niyanju lati maa lo she akosile oruko ɔmo ti won bi laarin ojo 21 ti CE kpa lashé.*

♦ *Mu awon oshishé ile iwosan (agbèbi, dotoo, ɔga dotoo) lati shalaye fun awon alaboyun ti wá nile iwosan lori gbigba oyun lati ɔwa ɔko shishé akosile oruko ɔmo nigba ti a bii.*

♦ *Enikeni ti ko ba tete lo fi oruko ɔmo sile yio gba ibawi ti ofin ti kpese kale fun-un.*

Ikpin 2 : Omo ti a bi laisi igbeyawo

Koko ɔrɔ : Ohun ti ofin sɔ

Omo ti a bi laisi igbeyawo ni ɔmo ti awon obi re ko she igbeyawo niwaju ofin tabi ashaju ɔba. Oku ti o so ɔmo kpo mo awon obi tun lee fesemule niwaju ofin ti awon obi ba jẹwó ɔmo funra won tabi ki won lo she iwe bi iwe ibi nile ejø fi gbaa wóle.

Nigbati ɔkpo awon eniyan ni ko she igbeyawo niwaju ofin, awon ɔmo ti won bi waye laisi igbeyawo. Sibesibé, ninu ɔro ologun de, ɛtɔ kan na ni iru awon ɔmo bẹe ni kpelu awon ɔmo ti a bi ninu igbeyawo, ti awon obi ba ti jẹwó kpe ɔmo awon ni.

Ese 141 ofin CE ti o shee ni dandan fun ɔkó lati jẹwó kpe oun ni oun ni oyun laarin oshu mèta akoko, n shishé fun ɔmo ti a bi laisi igbeyawo naa kpelu. Igbesé yen she kpataki to bẹe ti ɔmo ko ni fi je alaini baba.

Awon imoran fun ishé :

♦Ki a gba awon obi niyanju lati maa cwaṣej kpe awon ni oyun ati lati maa kò oruko kò ɔlè sile, bi o ti wu kí ishorowon lagbara tò.

♦Ki a she alaye fun awon obi nikpa ibawi ti ofin kpese sile fun ɛniti ko lò kò oruko kò ɔlè sile.

Ori III : Ojushe awon obi

Ikpin 1 : Awon eto cwo cwo

Koko orlo : ohun ti ofin so

Toko tiyawo ni lati mo kpe awon cmo ni eto, ki won muu shé, ki won si je ki awon ara ilu kpaakpaa tele awon eto naa. Cmo ni eto lati wa laye ati lati dagba sii. Awon obi ni lati koo ninu ohun ti o dara ati eyi ti ko dara lati she. Awon obi ni lati ran awon cmo silewe tabi sibi ikoshe. Awon obi tabi ara ilu ko gbodo maa bu cmo tabi ki won liu. Won ko gbodo mu cmo she ohun buburu kan ti yio doju tii.

Ti a ba bimo, a ni lati sooo loruko. Orile ede ibi ti a gbe bi cmo naa gbodo daa mo gegré bi cmo ilu. A ni lati she itaju re ni ona iwosan, ki a maa fun-un ni abere ajesara, ki a maa fun-un ni ounje, ki a si je ki o maa sun nile. O gbodo ni idile kan ti n daabo boo ti o si n bojuto o bi o she ye. Cmo ni lati so iro okan re lai foya. O lee wonu egbe kan. O ni lati yan èsin tí o wuu layo. Ti cmodé ba nidi iranlowo awon oshoju ijoba ni ona

AWON ALAYE :

CE wa ni ibamu kpelu CDE ati CADBE. Awon obi ni eni akoko ti won gbodo she abojuto ti o ye lati mu eto awon cmo won shé. Awon kpaakpaa alara ni lati mu awon eto yi lò ki won si je ki awon eni ti o ku naa telee

Awon imoran fun ishé :

♦ *Ki a tesiwaju lati shalaye nikpa eto awon cmo.*

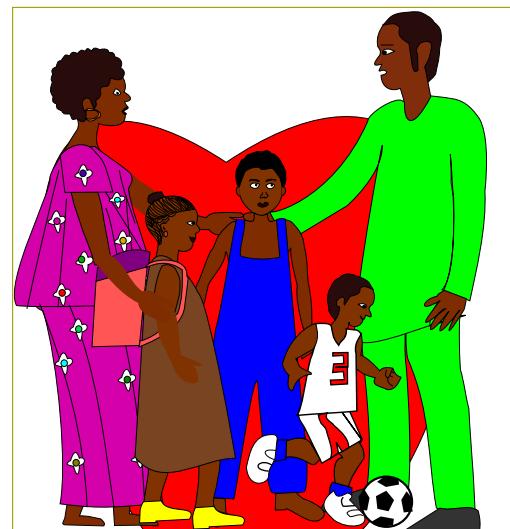
Ikpin 2 : Ashe obi lori ɔmɔ

Ikpele 1 : Alaye lori ashe obi

Koko ɔrɔ : ohun ti ofin sɔ

Ti oyin ba ti n ni oshu mɛta ni awon obi gbodo lo so fun alaga ijoba ibile tabi ɔga agbegbe. Ti won ba bi won ni lati lo she iwe ibi ɔmɔ na loju ɔjɔ. Awon obi cɔgbɔ she itoju ɔmɔ won daadaa. Won ni lati maa bojuto daadaa, ki won too sɔna, ki won dari re si otito, ki won maa shoo, ki won fun-un ni iké ati ɛkɔ ti o ye. Won gbɔdɔ fii silewe tabi sibi ikoshe kan. Won gbɔdɔ daabo boo. Won gbɔdɔ fun ɔmɔ naa ni ayo. Won gbɔdɔ she akitiyan lati bojuto awon ohun ini ɔmɔ naa daadaa. ɔmɔ gbodo wa ni aabo ati labe ashe baba ati iya

re titi yio fi ni ɔdun 18, o kere julɔ. Ko gbɔdɔ maa wo awon aworan ija tabi ogun tabi ibalokpo ɔkunrin ati obinrin lori εrɔ ibanisɔrɔ tabi amohunmaworan. Awon obi ni lati jo sheto igbeyawo re bi o she ye. Awon obi ko gbɔdɔ fi tikpa tikpa fun ni ɔkɔ tabi iyawo. Lilo ashe obi lori ɔmɔ cɔgbɔ waye ni ɔna ti n wá anfaani ɔmɔ naa ni. Awon obi ni lati wá ile fun ɔmɔ. ɔmɔ ko gbɔdɔ kuro labe aabo won lati sa lo ibomiran laigba ashe awon obi re. Awon obi tabi alagbatɔ eleyikeyi ni lati to ɔmɔ sɔna ki o ba lee jere anfaani awon εtɔ wɔnyen.

AWON ALAYE :

Ninu CPF ati CE, ashofin fi han kpe ati baba ati iya ni wón jo ni ashe lori awón əmo. Bi wón she ni ashe lori əmo gęę bi obi, bęę ni wón ni awón ojushe lori wón. Awón jushe yi da lori inawo, ękɔ ati itṣɔna ti wón ni lati she fun wón. Sibe sibe əkpo awón obi ni I kɔ ehin da iawón ojushe naa. Oun lo mu ki əkpo awón əmo má je anfaani etɔ wón. Ojushe obi akoko ti I she aksile oruko əmo kii je mimu she : eleyi ndena ilewe fun əkpo awón əmo nitorí wón ko ni iwe ibi.

Okpo awón əmo ni n lɔ silewe tabi ni ikoshe laigba owo ounje aarc. Wón ko ni idaniloju lati le ri nkan fi senu ni ilewe. Ebi ki si wonu, oran mii ko wɔɔ. Okpo awón obi ni n ro kpe Olorun ni yio wa fun awón əmo wón ni ounje. Nidi eyi, wón kan bimo lemo nsho ni. Okpo awón obinrin lo ti bimo kɔja marun. Ni awón idile ti əkunrin alaya kpukpɔ, Orogun mi ko gbɔdɔ bi san mi ni idije ti awón obinrin she. Ti o je kpe baale ile wa ko awón əmo mɔra bi əmo 15 si 30 tabi ju bęę lo.

Ni əkpo awón ile miiran, ɛrɔ amohunmaworan nshishé lati aarc shule ni. Oun lo wa di olusho awón əmo dikpo awón obi. Awón əmo nwo eto ti kii she tiwon, awon aworan ogun, ife owo, ati ękkekɔ ti ko jemɔ asha wa. Oun lo fa ni əkpo awón əmo ko ni awokoshe rere kan tèle bi ko she ki wón maa huwa bi ohun ti wón ri ninu amohunmaworan.

Kpelu awón ɛrɔ igbalode bi tablette, Smartphones, ayelujara, ile sinima, ti o wa ni akato əwó awón əmo lode oni yi, wón wo awón aworan buburu lɔkpolokpo. Nigbati ko si olusho kan kpato ti o le mu wón fura fun awón aworan yen, nshe ni awón əmo n danrawo kpaakpaa julɔ eyiti o kan ibalokpo, tikpatipa nio tabi alaitojɔ ati gbogbo ewu ti n be ninu awón ishesi bęę. Ibawi kpelu egba/kpashan ti awón obi n saba lo lati fi kó awón əmo ni CE ti kò yi. Sibesibe əmo kii she ɔba nitorí oun na ni awón ojushe. Ti o ba kɔ ehin da awón ojushe re, yio gba ibawi, shugbon ibawi ni lati koo ni ɔgbɔn ni

Awɔn imoran fun iṣhe :

- ♦ Ki a kede gbogbo awɔn ilana ofin lori ojushe awɔn obi gba gbogbo ṣa : ikede ati awɔn eto lori εrō gbohungbohun, ...
- ♦ Ki a she igbelaruge ifeto si cmɔc bibi.
- ♦ Mu ki awɔn olori ijɔba ibile gbe ikpinnu lati kɔ fun awɔn cmɔde lati lo sile sinima ati lati ma aka awɔn sinima elekeyi ninu ayelujara.
- ♦ Ki a kɔ awɔn obi lati ma a ba awa nikan nikpa abe tabi ibalokpo tabi nkan miiran ti o le kɔ awa cmɔc cawá kɔ.
- ♦ She igbelaruge awɔn eto lori εrō gbohungbohun bii rencontre “école des parents” awa cmɔc ti o da lori ojushe cmɔc obi lori εrō cmɔc cawá.

Ikpele 2 : Lilo ashé obi lori ɔmɔ

Koko ɔrɔ : ohun ti ofin sɔ

Ti ɔkɔ ati iyawo ba tówo bɔ iwe niwaju alaga ijɔba ibile tabi olori agbegbe ki wɔn to bɛrɛ sig be kpo, awon mejeeji ni wɔn ni awon ɔmɔ ti wɔn yio bi, ayafi ki ofin ri nkan mii so sii.

Ti Wɔn ba bimo lai tówo bɔ iwe, obi lɔdɔ eni ti ɔmɔ wan i o ni ashé lori ɔmɔ naa. O lee waye kpe obi kan kpadanu ashé re lori ɔmɔ kpatakpatia tabi fun akoko die. Awon ɔna ti o le fi waye niyi : Ti obi naa baa n she aare, tabi ti o ba n she nkan ti agbalagba ko gbodo she fun ɔmode, tabi ti o ba yɔda ashé re lori ɔmɔ fun elomiiiran lati maa lò dikpo re. Eni ti o fun ni ashé ni yio si maa loo.

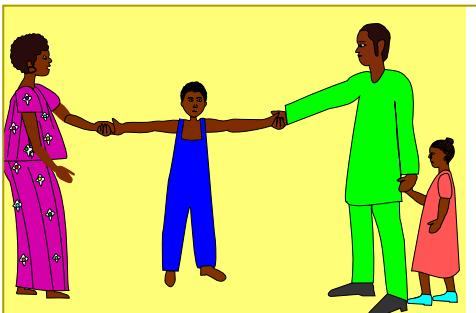
Ti awon obi ko ba gbo sira won mon, won lee lo ile ejɔ ki o ran won lɔwɔ lati yanju ishoro ni ibamu kpɛlu anfaani ɔmɔ won. Ti ɔkan ninu awon obi ba she alaisi, eni ti o ku laye ni o ni she lori ɔmɔ. Shugbɔn ti awon obi mejeeji ni o ba she alaisi, a

gbodo yan alagbató kan ti yio ni ashé lori ɔmɔ naa

AWON ALAYE :

Awon ara ilu ko mo kpe baba ati iya ni won jo ni ashé lori əmo. Ti won ko ba gbo ara won ye, ofin fun ni anfaani lati lo sile ejø nibi ti won yio ti ba won yanju ishoró won ni ibamu kpèlu anfaani əmo naa. Awon əmo ilu kii saba gbe igbesé yen yala nitorí kpe ko ye won si tabi nitorí kpe won nberun adajo. Inawo ti yi oba won ti won ba lo niwaju adajo naa kpaakpaa tun je idena kan ti won kii fe lo sibe : bœ si ni ofe ni ejø dida yen ni orilé ede Bénin. Bi ot tile je kpe won yio san awon owo kpèèkpèèkpèè ti o je mo ikpéjø, akosilé ikpinnu, gbigba iwe ikpinnu idajo səwɔ....owo ti ko dín ni 30.000 F. Eleyi lo mu ki ija ko tesiwaju ni idile ko si maa ba ti awon əmo je gidigidi.

Ti baba ba lo she alaisi, awon ee-niyan kii fe gba iya laaye lati ni ashé lori əmo. Awon ara idile baba ni i gba awon, tabi ki enikan nidile naa gbe obinrin ni okpo. Ti o ba waye, øko tuntun naa ni i di alashe lori awon əmo. O n so ogun awon əmo di tire, ki si she ojushe re lori awon əmo naa bi o she ye.

Awon imoran fun ishé :

- ♦ ki a she alaye nikpa ashé ati ojushe awon obi me-jeeji lori awon əmo.
- ♦ She igbelaruge awon ofin ti n sɔ nikpa idaabo bo awon obinrin ati əmɔ-binrin.
- ♦ She igbelaruge ikpari ija ni idile ti ija ba lo waye.
- ♦ She igbelaruge awon ile ishé kereje kereje ti n kɔni nikpa ofin lati maa fi shalaye fun ara ilu nikpa etɔ won ti yio si ma tɔka ɔna ile ejø fun won ti won ba nidi re.
- ♦ Kɔni lati maa lo siwaju adajɔ ti aigbora eni ye ba waye lori lilo ashé obi lori əmo.

Ikpele 3 : Ashe obi ninu abojuto ohun ini ɔmo

Koko ɔrɔ : Ohun ti ofin ss

Eni ti ko i ti ni ɔdun 18 tun ku ni ɔmode. Ti obi kan ba she alaisi, ofin kpaa lashé kpe ki ɔmo jogun re. Ofin fi eto si bi a ni lati she abojuto awon ohun ini ɔmo. Baba ati iya ɔmode le maa lo ohun ini ɔmode ki won si maa she abojuto re titi ɔmo na yio fi dagba.

Shugbón ti eni ti i she abojuto awon ohun ini ɔmo ko ba wa ni ibamu kpelu anfaani ɔmo naa, o gbodó wa alabojuto miiran dikpo ara re. Ti won ba koju ishoro, won gbodó de ɔde adajo lati ba won yanju re.

AWON ALAYE :

Ti obi kan ba she alaisi, ɔmo yio jogun ti o ba to sii. Obi ti o ku laaye ni o gbodo she itoju ogun ɔmo naa fun gęęe bi "olori ebi rere" ki o si jabo fun ɔmo nigba ti o ba dagba.

Akiyesi wa nikpe, awon obi nlo ogun naa gęęe bi ohun ini awon tikalara wɔn ni. Debi kpe nigba ti ɔmo ba dagba kii tun ku nkan mo ninu ogun naa fun-un. Ti wɔn ba koju ishorø nikpa abo juto ogun ɔmo, wɔn gbodo lo sodo adajo ni. O she ni laanu kpe ɔkannkan ninu awon ojushe obi wonyen kii wá si imushe ni orile ede Bénin. Asha ilé Bé-nin ko gba ɔmo laaye lati kpe awon obi re lejo.

Awon imoran fun ishe :

♦ *Shalaye fun awa obi ki wɔn má da ogun cawé kpa mɔ ohun ini awa cawá tikalara wɔn.*

♦ *Gba awon idile niyanju lati maa lɔ gba imoran lɔdɔ awon adajé lori isheto ogun ti obi kan ba fi aye silé, ti wɔn ko ba tié mu ikpinnu igbimɔ ebi daní.*

♦ *Ki a kɔ awon tɔkɔ tiyawo kpaakpa awon ti ko i tii tɔwɔ bɔ iwe ofin igbeyawo kpe o she kpataki lati she akɔsilé ikpin ogun sɔdɔ agbo-finro kan (notaire) ti yio sheto ikpin ogun fun awon eni ti o tɔ si lεyin iku obi.*

Ori IV : Ikpinia

Koko ɔrɔ : ohun ti ofin sɔ

Ti awon obi ko ba gbe kpo, tabi ti won ti kpinya gege bi tokó tiyawo, awon mejeeji tun kù won ni eto ati ojushe lori awon com. Awon com naa lee wà kpelu baba, tabi iya won tabi lèdè elomiiran. Ki ile ejø to mu ikpinnu bëe, yio koko ro ohun ti yio she awon com ni afaaní ni ona èkì idile, èkì ilewe, ati ohun itoju com. I saba maa waye kpe ki won gbe com sodo elomiiran, ti kii she baba tabi iya com. Ti won ba kpinnu bëe, a je kpe ohun ni yio she com ni anfaani julò. Ki iru ikpinnu bëe to waye, ile ejø maa she iwadi kpukpo ki ikpinnu re lee muna doko.

AWON ALAYE :

Irun ishoró kánná ni ikpínyá láárin tóoyó tiyáwó n kó awón ɔmò sì, ibááshé ɔmò tì a bì ninú igbeyawó iwayú ofin tabí eyí tì a bì láisi igbeyawó niwayú ofin. Eto atí aabo kánná ni ofin kpese lori awón ɔmò tì obí wón wà ni iyéra, iyakpa tabí ikpínyá :

- Oku ifé gbóddó so awón ɔmò kpc kpélu awón obí mejeeji.
- Awón obí mejeeji gbóddó láshé lori awón ɔmò, ayafi igbeyawó yén kó tì ni ishoró kan téle bii igbeyawó láárin awón ení tì wón sumóra (babá atí ɔmò, tabí egó atí abúro).
- Awón obí mejeeji gbóddó tésiwáju ninú ojushe wón lori awón ɔmò.

A ni latí wo ire tabí anfaani ɔmò ninú gbogbo ishéle tì o ba wayé láárin awón obí tì o wà ni iyéra, iyakpa tabí ipínyá kpatakpatá. Ni akoko tì iikpínyá tì fée wayé ni awón obí mejeeji gbóddó tì jo kpinnu nikpa ɔdó ení tì ɔmò yio gbe, abo-juto ɔmò, ekó ɔmò, ilewe ɔmò tabí ikóshé atí abewo obí tì ko ni awón ɔmò lóddo.

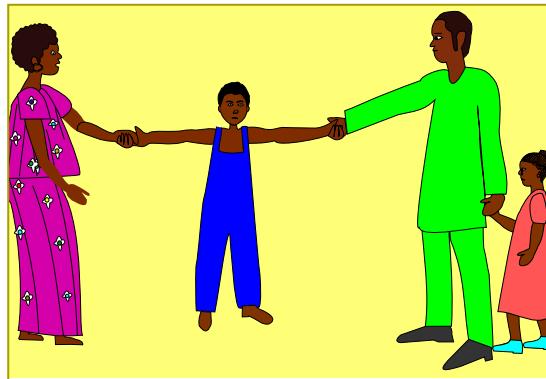
Awɔn imoran fun iṣhe :

♦ Kẹ awon obi ti wọn wa à ninu ishoro ikpinya nik-pa ojushe wọn lori awa cawo cmo atikpe ki wọn mọ kpe o ske kpataki lati sheto ninu cmo nawa crç nikpa abojoato cmo bi o she ye ninu ijeba ibile kɔɔkan.

♦ Kpese awon ojule imoran ati ikon ni ofin nibi ti awon obi yio lo gba imoran lati yanju awon ishoro nikpa abojoato cmo bi o she ye ninu ijeba ibile kɔɔkan.

♦ Tóka awon ojule imoran ati ofin yen fun awon obi ki wọn gba imoran tabi ki le ba wọn kpari ija wọn.

♦ Gba awon obi ti cmo nawa wa ninu ija lati suba ojule imoran ati ofin naa ni ijeba ibile kɔɔkan.

♦ Sheto obojuto awon cmo ati obi ti wọn ti suba ojule imoran ati ofin tabi ti wọn ti ej sheto ilaja kpelu re.

♦ She alaye fun awon obi ati awa cmo kpe ofin gba wọn laaye lati lo sile ej fi ej fi yanju awon ishoro.

Ori V : Aishe ojushe lori cmc nawa

Ikpin 1 : Awon ibawi

Koko orero : ohun ti ofin so

Ti a ko ba she akosile oruko emo ti a bi

Enikeni (baba, iya, oga dotoo, oga adugbo, agbèbi, ati bẹ́ẹ́bẹ́e ló) ti a bímọ ni ishoju, ni anfaani lati bu olori ijéba ati ti agbegbe gbo. Ti ko ba she laarin ojo 21, yio o akpo 25 si 50 akpo sinu akpoti ijéba.

Oga dotoo, tabi agbèbi ti ko fi iwe emo ti a bi nile dotoo re ranshé si ijéba ibile tabi ti agbegbe, ofin ba wi gidigidi. Yio san 50 akpo si 200 akpo sinu akpoti ijéba, yio si tun she ewon fun ojo 15 si 30 ojo.

Ti o ba she bẹ́e lati fi shika tabi nitori aikiyesi to ni, ofin kpashé lati lee kuro sisi ishé re fun 30 ojo ki a si da owo oshu ti ko fi shishie naa sinu akpoti ijéba.

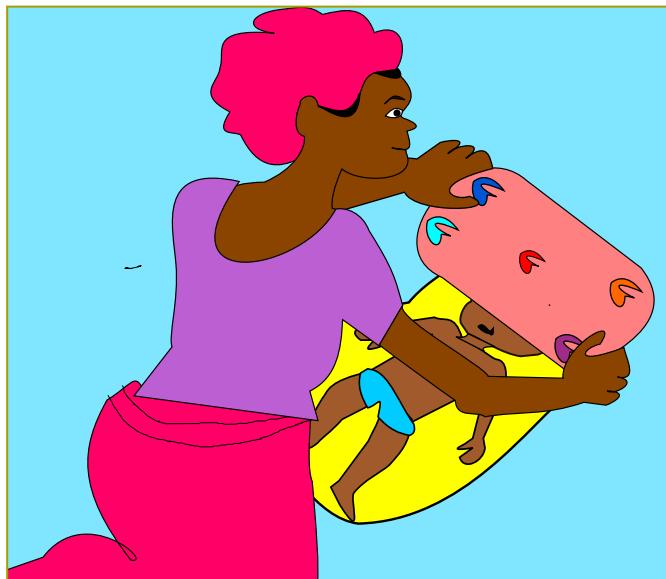
Ti oga abule tabi oga adugbo kan ba mo kpe won bimo

kan nile ni agbegbe re ti ko si je ki awon ti n she iwe ibi mo nikpa re, ofin yio baa wi. Yio san akpo 25 si 100 akpo, yio si tun shewon fun ojo 15 si 30 ojo.

Ti enikan ba fi ɔmo re sile tabi ki o ran-an lo she bárà

Ofin ba enikeni ti o fi ɔmo re tabi ɔmo ti o wa lodo re sile wi. Yio shewon ɔdun 5, yio si san to akpo 250. Enikeni ti o ba ran ɔmo kan lo she bárà, ofin ba oun naa wí. Yio shewon oshu 6, yio tun san 100 akpo si 200 akpo.

Ti enikan ba she iku kpa ɔmòde

Enikeni ti o ba she iku kpa ɔmo kan nigba ti o n she etutu, oogu, orisha, tabi oro eyikeyi, iru eni bœe yio shewon ɔdun 5 si 20, yio si san 200 akpo akpo 500 sinu akpoti ijøba

Enikeni ti ko ba she itoju ɔmo re bi o she ye, ofin tun baa wí. iru eni bœe yio shewon ɔdun 5 si 10, yio si san 100 akpo akpo 250 sinu akpoti ijøba.

Fifi iya je ɔmo tabi lilo ɔmo ni ilo εru

Enikeni ti n lu ɔmo tabi ti n da oju kpɔn-ɔn, ti ɔmo naa ko ba tie kú, ofin baa wí. Yio shewon ɔdun 5 si 20, yio si san 500 akpo akpo 1.0000.000 sinu akpoti ijøba. Shugbon ti o bat un lo je baba tabi iyá ɔmo ni o fi iru iyá bee jee ni, yio she εwɔn fun gbogbo ɔjɔ aye re ni (εwɔn egbere).

Biba ɔmode tabi fifi ikpa ba ɔmode lokpo

Enikeni ti o ba tabi fe ba ɔmode lokpo, ofin baa wí. Yio shewon ɔdun 2 si 5, yio si san 100 akpo akpo 250 sinu akpoti ijøba. Iru ibawi kanna ni enikeni tabi obi ti o fi ɔwo si iru nkan ki

o lee waye yio gba.

Ti baba, iya, alagbato tabi enikeni ti o lashε lori ɔmo ba fi tikpatikpa lokpo kpεlu re, yio shewon ɔdun 15 si 20, yio si san 500 akpo akpo 5.000.000 sinu akpoti ijøba.

Ti baba, iya, alagbato tabi enikeni ti o lashε lori ɔmo ba dara kpo mo awon εlomiiran fi tikpatikpa lokpo kpεlu re, ofin baa gidgidi. Yio fi gbogbo ɔjɔ aye re shewon, yio si san 1.000.000 si 10.000.000 sinu akpoti ijøba.

Shishe ikose si awon eto miiran lori omo

Gbogbo eto awon ɔmo ti ofin shalaye ni a ni lati mu she. Enikeni ti ko mo tabi ti ko tεle ofin naa, yio shewon oshu 6 si ɔdun 5 yio si tun san akpo 150 si akpo 500 sinu akpoti ijøba.

Enikeni laarin awon obi tabi alagbato ti o ko lati je ki ɔmo gba abere ajesara, ofin baa wí. Yio shewon oshu 1 si 2, yio si tun san akpo 25 si akpo 250 sinu akpoti ijøba.

Enikeni laarin awon obi tabi alagbato ti o ko lati je ki ɔmo ti n hse aare gba itεsju tabi mu oogun fun iwosan re jebi εwɔn oshu 3 si ɔdun 2, yio si tun san akpo 250 si 500 akpo sinu akpoti ijøba.

Ifékufo ara kpèlu ɔmòde

Ofin she ibawi fun enikeni tí o fe lo ara tabi eya ara ɔmòde latí fi she ifé ara rë tabi ni ona ti ko bojumo. Èni naa yio shewon ɔdun 2 si 5, yio si san akpo 100 si 500 akpo sinu akpoti ijøba.

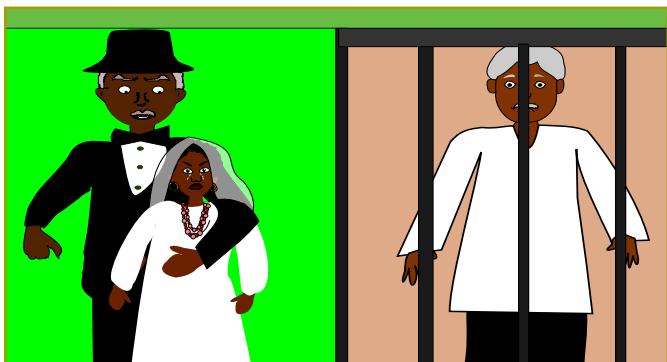
Enikeni ti o ba hu iwa latí fi kó ɔmòde ni ifékufo ara yio gba ibawi yi ni ilòkpo meji (ti ko ba tie fi ikpa baa lokpo, tabi ti ko dèrun baa, ti o ba tie je ɔmò re tabi ɔmò òdo rë).

Jiji ɔmòde gbe kpamo tabi fifi ɔmò she ɔfa (iwɔfa)

Enikeni ti o ba mu ɔmò, tabi jii gbe tabi ran eniyan latí jii gbe kpamo si ɔdo rë latí loo fi jale, tabi fi kpaniyan, tabi ohun buruku miiran, yio shewon fun gbogbo ɔjò aye rë ni.

Enikeni kpaakpa obi ti o ba jí ɔmò gbé, yio shewon fun ɔdun 1 si ɔdun 5, yio si tun san 500 akpo si 1.000.000 sinu akpoti ijøba. Shugbon ti a ba lo sheshi ri ɔmò naa ni oku, yio shewon fun gbogbo ojò aye rë ni.

Enikeni ti o gbe ɔmò jo tabi gba ɔmò lówo ènikan ni ikparo owo tabi èbun miiran, yio jébi èwon ɔdun 2 si 5, yio sit un san akpo 250 si 1.000.000 sinu akpoti ijøba.

AWON ALAYE :

Ninu CE, ashofin ti sheto awon ɔran ti a n da lori awon ati awon ibawi ti yio ba awon ɛni ti n tɛ oju ɛtɔ awon ɔmo môle. Okpo ninu awon ibawi yen ni ko ti sí tele.

Awon ibawi naa le ju eyiti won kpese ninu awon ofin idaaboo bo awon ɔmo ti o kù (Fun kpere: Ninu awon ofin atijo, Ti enikan ba fi tikpatikpa ba ɔmo ti ko l tii ni ɔdun 13 lokpo, yio jebi she ashe kara fun ɔdun 20. Ninu ofin CE, eṣe 345, ila keji, won da won lebi ewon egbere). Eleyi yio yo iwa buruku yi kuro lókan awon ɛni ti o wà. Bakanna ni owo ɔran ti won yio san kpele sii.

Lati isinyi lo, enikeni ti a ba bimo ni ishoju re tabi ti o gbo kpe enikan bimo, o gbodò lo so fun awon oludari, bi bẹẹkó, yio gba ibawi. Orola kan awon obi ɔmo, agbèbi, ɔga dotoo, ɔga adugbo tabi abule...

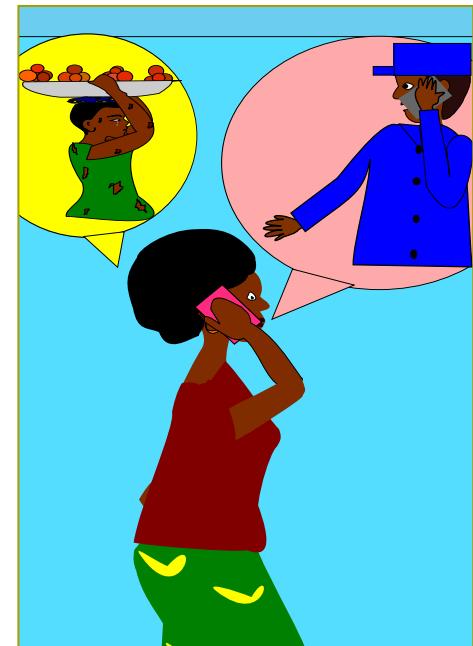
Fifi ɔmo sile, bara shishe, mimu ɔmo she awon oro ti o lewu fun-un je awon ɔran tuntun ninu ofin. Awon Oran tuntun miiran da lori ibalokpo (ibalokpo kpelu ɔmòde, fifi ɔmòde wo aworan ibalokpo, biba eran lo kpo, mimu ɔmòde ba alejo lokpo, mimu ɔmòde she ashewo...) ti ko ti sí tele ti waye ninu CE.

Gbogbo awon ibawi yen ni a le mulo lati isinyi lo. Enikeni, kpaakpaa ɔmo lo lee lo so fun awon ɔlòkpa tabi awon adajo fun anfaani aawon ɔmo. Won lee bu won gbo kpelu iwe ikperejo tabi ifilo lasan (Eṣe 233 (CE)).

Awɔn imɔran fun ishe :

- ♦ Ki a mu awɔn liana ofin CE lo ni tooto nikpa igbija fun idanilekɔ awɔna ogbofinro lori re.
- ♦ Ki a kede CE fun awɔn igbimɔ cɔmɔ ibile ati agbegbe ki wɔn le cɔm daju ki wɔn si le maa muu lò.
- ♦ Ki a she ikede ojushe awɔna obi lori cɔm ati awɔn ibawi eniti n takoo fun awɔn ara ilu.
- ♦ Gba awɔna ara ilu niyanju lati maa bu awɔna olori gbo nikpa gbogbo cɔm awɔna cɔsi si etɔ cɔm cɔm.
- ♦ Kɔ awɔna lati di oludaabo bo etɔ na kpaakpaa alara.
- ♦ Ki a shalaye, ki a si maa tɔka ibi ti o ye fun awɔn cɔm cɔm ti a fi etɔ re duu.
- ♦ Ki awɔn εgbε oulugebeja etɔ awɔn sowɔkɔ lati shishε wɔn ni ona kanna. O she kpataki fun wɔn lati sunmɔ ara wɔn sii.

Ikpin 2 :Awon liana

Ikpele 1: Adajo awon ɔmode

Koko ṣe : ohun ti ofin sṣ

Adajo kan tabi kpukpo ni wọn wa ni ile ẹjọ nla kooakan ; adajo awon ɔmode ni ashé lati shishé lori gbogbo ẹjọ ti o kan eto igbe aye ɔmode ni ɔmo ilu rere, ilosi re ni awujo ati awon ibawi ti o kan an. Ishe adajo ɔmode lori eto igbe aye ɔmode ni ɔmo ilu rere ko dena ishe adajo lori irisi eto idile tabi awon ɔmo idile tabi lori ogun jijé.

Fifi ẹjọ sun adajo awon ɔmode lee waye yala lati ɔwo ɔmode tabi lati ɔwo enikeni ti o mo daju nikpa ɔrò ti a fe fi sun. Adajo miiran tabi ashaju ijéba ni ile ẹjọ tun lee fi ẹjọ sun adajo awon ɔmode.

Adajo ɔmode funrare le dide lati kpejó lori gbogbo ɔrò ti o kan ɔmode.

AWON ALAYE :

Awon adajo ɔmode wa ni awon ile ẹjọ. Wọn fi aye silé fun ishé wọn, wọn n shishé, wọn si n kó ikpa kpataki ninu idaabó bo awon ɔmode ti n jiya eto wọn. Ko fi bẹe wokpo ki adajo ɔmode dide funrare lati kpejó lori ɔrò ɔmode, nitori ko kpe juló ti ofin lori awon eto ati ojushe awon ɔmode jade.

Awon imoran fun ishé

- ♦Ki a she alaye fun awon ara ilu lori awon ojushe ati ishé adajo ɔmowa cajéde.

Ikpele 2 : Ilana ikpejo

Koko ɔrɔ : ohun ti ofin ss

Ti iyera tabi ikpinya ba de laarin tókó tiyawo, eni kan laarin won lee kowe ransi si oga ile ejø tabi adajo awon ɔmode lati beere ashé fun mimu ɔmo si ɔdo. Yio san akpo mèta fi gbe iwe naa sɔdɔ akówe ile ejø. Ninu iwadi re, adajo ti a gbe ishé yi le lówó yio ranshè kpe awon obi mejeeji lati gbɔ ti enu won tabi enikeni ti o lee baa tan imole sinu ɔrɔ yi. O tun lee she iwadi nik-pa idile naa ni abule won. Léyin gbogbo iwadi yi, adajo lee gbe ɔmo fun obi ti o kpèjo tabi ekeji tabi kaakpaa èlomíiran ni ibamu kpèlu anfaani ɔmo naa. Ti ikpinnu yi ko ba te obi kan lorun, o lee tún ejø kpe siwaju.

Ti a ba gbe ɔmo sɔdɔ obi kan, ti eni keji ba ri kpe sa-kaani re lewu fun ɔmo lati ni ayo, aabo ati èkò ɔmòluabi, o lee je ki wón tun ejø yen dá.

Iru awon ilana kanna ni a n gba fi kpinnu owo ounje ti obi yio maa san fun ɔmo tì kò si ni ɔdo re.

AWON ALAYE :

Okpo awon obi ni ko mo awon liana.

Asha ibile ko gba eniken i laaye lati kpe iyawo tabi oko lejo na ki o to gba omo re si odo.

Aiya ilana ikrejo ati owo ti won gbodo san n de awon idile lona lati kpejo.

Awon arak o mo awon liana wonyen. Ni ida miiran ewe, awon obi kii fi itara sanwo ounje eme gege bi adajo ti kpaa lashé. Ti obi ba je oshishe ijoba, ninu owo oshu re ni won maa yoo ki o to gba eyi ti o kù. Shugbon ko sheeshe fun adajo lati fa owo yo lewo onishe eme niwon ba igba ti ona ti won fi kpawo wole ko sin i ikato eme adajo tabi won ko ni akanti ni banki.

Obi ti ko ni omo re si odo gbodo maa kokpa niwon ba agbara re she mo ninu inawo itoju, oogun rira, owo ileewe tabi owo ikoshe eme re.

Ti omo ba dagba, ofin gba obi laaye lati da owo ounje sisani duro fun-un.

Sibesibe, ti obi kan ba mu eme re si odo, ti o ti dagba shugbon ti ko nishé kan lówo lati fi gbo bukata ara re, obi yi lee beere iranlówo owo lódo obi keji ti ko gbani omo.

Awon imoran fun ishe :

♦ *Ko awon ara ilu ni eko nikpa awon igbesé ilana ikrejo naa.*

♦ *Je ki awon ara ilu mo kpe eme re si eto lati lo sile ejé fi yanju ishoro awon.*

♦ *Gbjia awon ara ilu ki ijiba lee so liana ikrejo naa di ɔfe.*

♦ *Gba awon obi niyanju nikpa ojushe ti won ni lori awa. uca cuw uca*

♦ *Gbe igbesé lati fi ofin na awon obi ti n kò lati sanwo eme jeju owo cpc ni ko si ti cuw eme jeju owo.*

Ikpele 3 : Awon ilana ibawi

Koko ẹrə : Ohun tí ofin ss

Enikeni, kpaakpaa ẹmōde, lee kpe ejø cõdõ awon ɔlák-pa, lõdõ adajo tabi adajo awon ẹmōde nikpa ikõse lori eto awon ẹmō.

Ofin tun gba adajo awon ẹmō laaye lati kpejø lori eto ẹmōcawo.

Awon ilana ofin wa ti n daabo bo eni ti o kpejø ati awon ẹlerí.

AWON ALAYE :

Ikpejø nikpa ikõse lori eto awon ẹmō kii fi bëe waye, bi o tilé je kpe ofin gbaa laye. Bakanna ni ko wákpa ki awon adajo ẹmō dide lo kpejø funra wón nikpa ikõse lori eto ẹmō, nitorí ko kpe ti a gbe ofin ti o fun wón ni ashé yi jade.

Awon imoran fun ishé :

- *Gba awon enyan niyanju lati maa ls kpejø nikpa ikõse lori eto ẹmōcawo eto.*

- *Mu aabo ofin she lori awon eniti n kpejø ati awon ẹlerí.*

- *Shalaye fun awon ara ilu lori awon ilana ibawi nikpa ikõse lori eto ẹmōcawo eto.*

Ikpari

Ofin lori idile ati ofin lori ɔmɔ jɛ agabara ofin ti n daabo bo awon ɔmɔ kuro ninu iya ti a fi n jɛ awon ɔmɔ nikpa eto wɔn ni idile. Ni oris ede Bénin, ɔkpɔ ishoro ni idile n doju kɔ nikpa oku ti o so obi kpɛlu ɔmɔ, ashé obi lori ɔmɔ, ijogun. Eyi n mu ishoro kpukpɔ wa fun awon obi ninu ojushe wɔn lori ɔmɔ ni awon idile ti o ti yakpa tabi ti ikpinya ti de ba.

Og awon ɔmɔ idile ti o kpinya n shoro yanju. Awon ilana ofin CE ati CPF shalaye awon igbesè ti a gbɔdɔ gbe lati je ki iru awon ɔmɔ bɛɛ le wa ni sakani aabo ti o kpe ye.

Eto ijɔba fun aabo awon ɔmɔ shalaye kpe « Ni ɔdun 2025, gbogbo awon ɔmɔ oris ede Bénin yio ni idile, sakani, tabi aye ibi ti ko ni sí iwa ikpa, tabi ififiya jen'i eleyikeyi fun wɔn, ati nibi ti awon olugbeja fun eto awon ɔmɔ yio ma shishé ni cɔmɔcɔmɔcɔkpo ».

Ni bayi, ofin lori eto awon ilana tuntun kan jade ti o kan :

➤ akoko ikoruko ɔmɔ sile ti o kuro ni ojɔ mewa lo si ojo mɔnkanlelogun,
➤ ojushe awon obi lori awon ɔmɔ

- gbigba awon ɔmɔ laaye lati kpejɔ nikpa eto wɔn,
- gbigba adajo laaye lati kpe awon obi lejɔ ti wɔn ba kɔ shin da eto awon ɔmɔ,
- awon ikose tuntun si eto awon ɔmɔ ti CE tokpa si (bara shishe, fifi ɔmɔ sile, fifi ɔmɔ cɔde wo aworan ibalokpɔ, fifi ɔmɔ ba ɛran lokpɔ), ati bɛɛbɛɛ lo.
- awon ibawi ti o lagbara fun awon ti n fi eto awon ɔmɔ dun wɔn.

Njɛ irin ishé gidi ni o je fun aabo awon ɔmɔ.
Shugbɔn ki irin ishé yi lee muna doko, awon olugbeja fun eto awon ɔmɔ gbo she ishé bi o she ye ki wɔn si mu ofin lo.

Awon imoràn kpataki melo kan lati kpese sakaani alaabò fun awon ɔmɔ ati lati ran awon obi lɔwɔ ninu shishe ojushe si awon ɔmɔ :

- Kɔ awon eniyan nikpa kpataki igbeyawo niwaju ofin, idɔgbà laarin okunrin ati obinrin ni idile ati ikokpa awon obi mejeeji ninu inawo idile.
- je ki awon onishe iwosan (agbèbi, dotoo, ɔgaa dotoo)

*shalaye fun awon iyi n lo cmo ti she ayewo ilera lola cmo
nikpa kpe owo iyan lo je ki owo wọn koko gba eyun, ki o si
lo fi orukpa sils cmo nigba ti wọn yio bimo.*

➤ *She igbelaruge iba ara eni soro laarin awon obi ati awon
lori ibalokpa ati awon owo miiran ti o she anfaani fun
ewon ninu nini cmo awon.*

➤ *She igbelaruge ikpari ija ninu ebi ti o ba shee she.*

➤ *Je ki awon obi mo kpe wọn ko gbodo da ogun cmo ti wọn
n bojuto kpè mo ohun ini ara wọn.*

➤ *Sheto ajoshekpo awon olugbeja eto awon cmo ki wọn
lee shishé wọn ni ona kanna. O she kpataki fun wọn lati*

sunmara ara wón si.

➤ *Gbjia fun imulo ofin CE ati fun idanileko awon onime
ofin.*

➤ *Shalaye kedere fun awon obi ti o wa ninu ija tabi ikpi-
nya nikpa ojushe wón lori awon cmo awon atikpe o she
dandan ki wón sheto eto cmo awon.*

➤ *Gba awon cmo ti obi wón wa ninu ija niyanju lati bu
olulaja gbo ni “ojule aabo ati imoran ofin” ti o wa ni ijoba
ibile wón.*

ESGB/LA PASSERELLE

02BP425 Porto-Novo

Directeur Exécutif : HOUSSOU Samuel

Tél : (229) 97 87 48 83

Coordonnatrice de Projet : AKPLOGAN Laetitia

Tél : (229) 97 44 49 55

Approuvé
par :

- ♦La Direction Départementale du Secteur des Affaires Sociales de l'Ouémé et du Plateau
- ♦Le Tribunal de 1ère instance de Porto-Novo

Avec le soutien technique
et financier de :

Avec le soutien financier de :

